

การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

The Development of SSAPA Learning Model

To Improve Self-Regulation of Young Children

สิรินทร์ ลัดดาภิรมย์ บุญเชิดชู*

Sirin Laddaklom Booncherdchoo

พาสนา จุลรัตน์**

Pasana Chularut

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย 2) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ขั้นตอนดำเนินการวิจัยมีดังนี้ 1) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการสร้างรูปแบบจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย ด้านจิตวิทยา ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นปฐมวัย และผู้ปกครองในระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ (S = Stimulus) ขั้นตอนที่ 2 การสร้างวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ (S = Set up Objectives) ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ (A = Active Learning) ขั้นตอนที่ 4 การนำเสนอการเรียนรู้ (P = Presentation) และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ (A = Assessment)

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.20 – 4.80

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้/ การกำกับตนเอง/ เด็กปฐมวัย

* นิติปรัชญญาการศึกษาคุณวุฒิพิเศษ สาขาวิชาการศึกษานปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop a SSAPA Instructional model to improve self-regulation of young children. 2) to evaluate appropriateness of a SSAPA Instructional model to improve self-regulation of young children. The research methodology followed several procedures: 1) The SSAPA Instructional Model to improve self-regulation of young children was developed by studying and analyzing documents, textbooks and related research and, interviewing the experts. 2) The model was then evaluated by experts for its appropriateness. The participants were 19 experts including early childhood education experts, psychology experts, early childhood teachers and early childhood parents. The research tools consist of a documentary analysis form, a semi- structured interview form, and a questionnaire. The data were analyzed by using content analysis, means ($\bar{X}$) and standard deviations (S.D.).

The research results revealed as follows:

1. The model comprised five learning stages: Stage 1: S (Stimulus), Stage 2: S (Set up Objectives), Stage 3 A: (Active Learning), Stage 4 P: (Presentation), and stage 5 A: (Assessment).
2. The appropriateness of the SSAPA Instructional Model according to the experts was at the high to highest levels with the mean ($\bar{X}$) of 4.20-4.80.

Keywords: Instructional Model/Self-Regulation/ Early Childhood

บทนำ

สภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่สารสนเทศและเทคโนโลยีขั้นสูงมีความสำคัญในการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก ดังนั้นการศึกษาจึงต้องสร้างคนที่สามารถแสวงหาความรู้ใหม่ด้วยตนเอง รู้จักคิด รู้จักปรับตัวตนเอง สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจความคิดของตนได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และปรับแก้ข้อผิดพลาดด้วยตนเอง (Self - Regulated Learners) (พวงแก้ว ปุณยภณ, 2546: 172) ซึ่งคุณลักษณะของบุคคลเหล่านี้ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาผ่านกระบวนการต่างๆ ทั้งในด้านของกระบวนการทางการศึกษาและกระบวนการทางสังคม โดยการพัฒนาต้องดำเนินการให้สัมพันธ์กับธรรมชาติและพัฒนาการแต่ละระยะในช่วงวัยต่างๆ ของชีวิต ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย

การกำกับตนเอง (Self - Regulation) เป็นกระบวนการหนึ่งในการทำให้บุคคลมีลักษณะและรูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออก พฤติกรรมการกำกับตนเองมีอยู่หลายลักษณะทั้งในด้านอารมณ์ความรู้สึก พฤติกรรม และการรู้คิด (Cognitive) (Jarhomi and Stiffer, 2008: 125) การกำกับตนเองเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่สัมพันธ์กันระหว่างความคาดหวังกับความเป็นจริง พฤติกรรมในการกำกับตนเองเป็นพื้นฐานที่มั่นคงภายในจิตใจ บุคคลที่สามารถกำกับตนเองได้ในชีวิตประจำวันจะทำให้มีพฤติกรรมอย่างคงที่สม่ำเสมอและมีความสามารถจัดการการรับรู้ของตนหรือการรับรู้ความสามารถจากบุคคลอื่น พฤติกรรมเหล่านี้สะท้อนให้เห็นเป้าหมายที่เด่นชัดและการปรับตัวสู่พฤติกรรมที่เป็นมาตรฐาน (Hoyle, 2010: 1) และนักจิตวิทยาการศึกษาหลายคนมีความ

คิดเห็นว่าการกำกับตนเอง (Self - Regulation) มีความสำคัญมากในช่วง 4 ปีแรกของชีวิต เพราะการกำกับตนเองมีความสำคัญต่อความสามารถของเด็กในการจัดการทางอารมณ์ ความสนใจ และสามารถยับยั้งบางพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในขณะที่ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น (Rimm - Kaufman, Curby, Grimm, Nathanson and Brock, 2009) รวมทั้งหากมีการส่งเสริมการกำกับตนเองตั้งแต่เด็กจะส่งผลถึงความสามารถในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีในเวลาต่อมา (Calkins and Howse, 2004) พฤติกรรมด้านการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยนั้นมีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจในความสามารถของตนเองที่มีต่อการปฏิบัติตามกฎระเบียบ และการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ในอนาคตได้ (Mischel, Shoda and Peack, 1988: 687- 689) การกำกับตนเองนอกจากจะมีประโยชน์ต่อการศึกษาแล้วยังมีประโยชน์สำหรับการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อีกด้วย (ปิยวรรณ พันธุ์มงคล, 2542: 1)

ด้วยความสำคัญของการกำกับตนเองดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้ต้องมีการศึกษาในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัยขึ้นสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอน ดังนี้

1.1 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบวิเคราะห์เอกสาร และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

1.2 หาคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงของโครงสร้าง เนื้อหา และภาษา

1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

1.5 ร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัย โดยสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการเรียนรู้ที่พัฒนาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากำกับตนเอง (Self - Regulation) ประกอบด้วย ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดูรา (Bandura) ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ทฤษฎีเชิงสังคมวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky) และทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของสกินเนอร์ (Skinner) และผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ครูที่ปฏิบัติการสอนระดับชั้นปฐมวัย และผู้ปกครองระดับชั้นปฐมวัย

2. การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับ

ตนเองของเด็กปฐมวัย เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2.2 หาคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ (IOC)

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประเมินความเหมาะสมของรูปแบบและให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานในการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ประชากร และผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งกำหนดประชากร และผู้ให้ข้อมูลไว้ดังนี้

ประชากร ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นปฐมวัย ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูลในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ได้แก่ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 19 คน ซึ่งพิจารณาเลือกจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Criterion – Based Sampling) ในด้านประสบการณ์การทำงาน และระยะเวลาการทำงาน แล้วทำการเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 3 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาจำนวน 3 คน ครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นปฐมวัย จำนวน 5 คน ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย จำนวน 8 คน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

ผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา ครูที่ปฏิบัติการสอนระดับชั้นปฐมวัย และผู้ปกครองระดับชั้นปฐมวัย ในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้ข้อคิดเห็นสรุปตามประเด็นดังต่อไปนี้

1.1 ประโยชน์ของการกำกับตนเองในเด็กปฐมวัย

ผู้ให้ข้อมูลมีความเห็นว่าการกำกับตนเองมีประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยทุกด้าน เพราะเด็กที่สามารถกำกับตนเองได้นั้นจะแสดงพฤติกรรมที่เหมาะสม และมีการพัฒนาความสามารถทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีสติและการตระหนักรู้ว่าเวลาใดควรทำอะไร อย่างไร ซึ่งเป็นการบ่มเพาะนิสัยความมีวินัยในตนเอง จนเกิดเป็นนิสัยและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีระเบียบวินัย อันเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นอกจากนี้ การกำกับตนเองยังส่งผลให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ดี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และดำเนินชีวิตในสังคมได้เป็นอย่างดี

1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในเด็กปฐมวัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำกับตนเองในเด็กปฐมวัยจากการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สติปัญญา และสุขภาพ

(2) ปัจจัยในด้านการเลี้ยงดู ได้แก่ วิธีการอบรมเลี้ยงดู การเป็นตัวอย่างที่ดีของพ่อแม่ การอบรม การสอน และการปลูกฝัง

(3) ปัจจัยในด้านการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ การออกแบบกิจกรรมในห้องเรียน บทบาทของ

ครูในการเสริมแรง การกระตุ้นเร้าให้เกิดความสนใจ การนำเข้าสู่บทเรียน ตลอดจนเทคนิควิธีการเฉพาะ ด้านของการศึกษาระดับปฐมวัยที่ครูถ่ายทอดออกมา

(4) ปัจจัยทางด้านสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อม เพื่อน และการสังเกตการเลียนแบบจากตัวแบบในสังคม

1.3 วิธีการพัฒนาการกำกับตนเองในเด็กปฐมวัย

(1) การพัฒนาการกำกับตนเองในเด็กปฐมวัยผ่านกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน โดยการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเกิดจากการเรียนรู้ และให้เด็กได้สะท้อนการปฏิบัติของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

(2) การเปิดโอกาสให้เด็กได้คิด ได้ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเองบ่อยๆ รวมทั้งฝึกหัดให้เด็กรู้จักการวางแผนในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมด้วยตนเอง

(3) การสร้างสถานการณ์ให้เด็กคิดแก้ปัญหาอย่างใคร่ครวญ และคิดวางแผนอย่างเป็นระบบ

(4) การให้เด็กได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ และภาคภูมิใจ แต่อยู่ภายใต้การดูแลของครูหรือผู้ปกครอง

1.4 องค์ประกอบของการกำกับตนเองในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรพัฒนาการกำกับตนเองใน 4 องค์ประกอบ ดังนี้

(1) การตั้งเป้าหมาย ควรให้เด็กตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง ควรสร้างให้เด็กมีจุดหมาย เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและมีใจจดจ่ออยู่กับกิจกรรมที่ตนเองได้กำหนดด้วยตนเอง อันจะก่อให้เกิดความสุขในการปฏิบัติกิจกรรม และเกิดความสามารถในการกำกับตนเอง สามารถบอกหรือกำหนดความตั้งใจในการทำสิ่งต่างๆ ล่วงหน้า

(2) การสังเกตตนเอง ควรให้เด็กมีการสังเกตตนเอง เพื่อพิจารณาความสามารถของตน ในการปฏิบัติกิจกรรมตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ล่วงหน้าว่าจะสามารถกระทำได้สำเร็จหรือไม่ อย่างไร

(3) การตัดสินใจตนเอง ควรให้เด็กตัดสินใจเลือกสิ่งต่างๆ ที่เหมาะสมได้ด้วยตนเอง ในการปฏิบัติกิจกรรมทั้งในด้านวิธีการ วัสดุอุปกรณ์ และความสำเร็จของกิจกรรมที่เด็กได้ปฏิบัติ

(4) การตอบสนองต่อตนเอง ควรให้เด็กได้มีการประเมินความสำเร็จในการปฏิบัติด้วยตนเอง และบอกความรู้สึกจากการปฏิบัติกิจกรรม

1.5 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วยขั้นตอนอย่างไรบ้าง

(1) การกระตุ้นให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเรียน ควรกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ และอยากเรียน โดยครูเป็นผู้กระตุ้นความกระตือรือร้นของเด็กๆ ด้วยสื่อ และวิธีการที่น่าสนใจ

(2) การให้เด็กตั้งเป้าหมายด้วยตนเองได้ ควรให้เด็กได้เป็นผู้บอกสิ่งที่ตนเองอยากจะทำ โดยครูจะบอกเหตุผลให้ได้ในสิ่งที่ตนเองได้ตั้งเป้าหมายไว้

(3) การให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ควรให้เด็กได้เลือกจะทำ ให้เด็กอยากทำกิจกรรม การเห็นเพื่อนทำ เห็นครูทำ จะเป็นตัวกระตุ้นให้เด็กอยากทำกิจกรรมให้สำเร็จ ซึ่งการเรียนรู้ถือว่าเป็นกระบวนการทางสังคม

(4) การให้เด็กนำเสนอผลการเรียนรู้ควรให้เด็กได้พูด บอกสิ่งที่ตนเองได้ลงมือทำ รวมไปถึงการนำเสนอผลงาน และความคิดในการทำงานของตนเองให้ได้

(5) การให้เด็กประเมินการเรียนรู้ของตนเอง ควรให้เด็กได้ประเมินตนเองในเรื่องของการทำงาน และการให้คะแนนผลงานของตนเอง เพื่อให้เด็กได้รู้ความสามารถของตน

1.6 ความเป็นไปได้ของการทำวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยสามารถทำได้ เพราะการพัฒนาการกำกับตนเองต้องเริ่มต้นในช่วงวัยแรกของชีวิต และเมื่อเด็กเติบโตขึ้น ก็จะไม่ก่อปัญหาเกี่ยวกับชีวิตของเด็กเอง เด็กจะรู้ว่าตนเองสนใจอะไร อาชีพใดที่ตนถนัด ในขณะที่เด็กยังมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจได้ ซึ่งจะทำให้เด็กมีความสุขในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ต้องได้รับการส่งเสริมให้เหมาะสมกับวัยและเป็นไปตามลำดับขั้น

1.7 ประโยชน์ของการวิจัย

งานวิจัยดังกล่าวส่งผลต่อเด็กปฐมวัยโดยตรง รวมทั้งต่อตัวครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง สถานศึกษา เพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA ที่ได้พัฒนาขึ้น สามารถนำไปพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาเด็กเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเรียนรู้ การควบคุมอารมณ์ และการพัฒนาพฤติกรรมให้เหมาะสมต่อไป

2. ผลการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ตามทฤษฎีดังต่อไปนี้ 1) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาลังคมของแบนดูรา (Bandura) โดยใช้หลักการของทฤษฎีมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองจากบุคคล พฤติกรรม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการสังเกตตนเอง การตัดสินใจตนเอง การแสดงปฏิกิริยาต่อตนเอง จัดการเรียนรู้ผ่านการสังเกต และการเลียนแบบ ผู้การเชื่อมโยงสู่พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกจนเกิดเป็นการกำกับตนเอง 2) ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) โดยใช้หลักการของทฤษฎีมาสร้างรูปแบบ การเรียนรู้จากการค้นพบ เมื่อผู้เรียนสามารถประมวลข้อมูลจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและพัฒนาเป็นความคิดรวบยอด และ

รับรู้ความเข้าใจของตนเองในการเรียนรู้ 3) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) โดยใช้หลักการของทฤษฎีมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม กระบวนการดูดซึมประสบการณ์เดิม การปรับโครงสร้างความคิด และการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จนเกิดเป็นการเรียนรู้ของตนเอง 4) ทฤษฎีเชิงสังคมวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky) โดยใช้หลักการของทฤษฎีมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดรอยต่อพัฒนาการ การให้แบบอย่าง การให้ข้อเสนอแนะ การสะท้อนผลการเรียนรู้ การตรวจสอบผลการเรียนรู้ เป็นการเสริมต่อการเรียนรู้จนเกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับพัฒนาการกำกับตนเอง 5) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมของ สกินเนอร์ (Skinner) โดยใช้หลักการของทฤษฎีมาสร้างรูปแบบการเรียนรู้ในการให้ความสำคัญกับแรงเสริมซึ่งเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่ดี

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ข้างต้น รวมทั้งข้อมูลที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย ดังนี้

2.1 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกระตุ้นความสนใจ

ใคร่รู้ (S = stimulus) : วัตถุประสงค์ในขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ เกิดความสนุกสนาน และกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบในกิจกรรมต่อไป ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เด็กและครูร่วมกันจัดกิจกรรมการออกไปปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมนอกห้องเรียน การจัดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การใช้เพลง นิทาน คำคล้องจอง การสนทนา และการใช้คำถามที่หลากหลายนำมาใช้ร่วมกัน เพื่อกระตุ้นความสนใจ

ใคร่รู้ของเด็ก ให้เด็กเกิดความพร้อมในการเรียนรู้ และสนใจในการคาดเดาเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในกิจกรรม และประเด็นที่จะศึกษา

ขั้นการกระตุ้นความสนใจใคร่รู้นี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดورا (Bandura) มาใช้ในการสร้างรูปแบบทฤษฎีนี้กล่าวว่าพฤติกรรมเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมของคนส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกตและเลียนแบบ และการเลียนแบบจะเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับบทบาทที่สำคัญของต้นแบบ (Bandura, 1986: 340) ทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) ที่มีแนวคิดว่าการกระตุ้นความสนใจเป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะพัฒนาให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมายและสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ได้ นั่นคือการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะได้เรียนรู้ (Bruner, 1960: 14) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) เชื่อว่าคนเราทุกคนตั้งแต่เกิดมามีความพร้อมที่จะปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและโดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็นผู้ที่จะมีกิจกรรม หรือเริ่มกระทำก่อน (Active) (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552: 48) ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้จากบุคคลรอบข้างจะนำสู่การเรียนรู้ และทฤษฎีเชิงสังคมวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky) ได้ระบุว่า พัฒนาการของเด็กมีผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับสิ่งแวดล้อมในสังคม เช่น พ่อแม่ ครู พี่น้อง เพื่อนเล่น และเพื่อนในห้องเรียน รวมทั้งการได้มีกับสิ่งอื่นๆ เช่น หนังสือของเล่น กิจกรรมทางวัฒนธรรมที่เด็กทำที่บ้าน ในห้องเรียน หรือในสนามเด็กเล่น (กิตยวดี - อัญมณี บุญเชื้อ, 2551: 23)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ (S = Set up Objectives) : วัตถุประสงค์ในขั้นนี้เพื่อให้เด็กสามารถตั้งเป้าหมายได้ตรงกับความต้องการ ความถนัด และความสามารถของตนเอง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เด็กกำหนดวัตถุประสงค์ในการ

ปฏิบัติกิจกรรมและการวางแผนหรือออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการเลือกสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา การวาดภาพประกอบขั้นตอนการจัดกิจกรรม การบอกเล่าจากตัวเด็ก การติดระดับเป้าหมายในชาร์ต การสนทนาถึงจำนวนชิ้นงาน และเหตุผลของวัตถุประสงค์ที่จะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นการสร้างวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของแบนดورا (Bandura, 1986: 337) ที่กล่าวไว้ว่า การตั้งเป้าหมายมีความสำคัญในกระบวนการกำกับตนเอง และช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จ และทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของ บรูเนอร์ (Bruner) โดยสุรางค์ ไคว์ตระกูล (2552: 213) ได้สรุปแนวคิดในการเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้จากการค้นพบ การลงมือกระทำด้วยตนเองจะนำไปสู่การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 การลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ (A = active learning) : วัตถุประสงค์ในขั้นนี้เพื่อให้เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการค้นพบการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การสร้างสรรค์ชิ้นงาน และสังเกตตนเองก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม และหลังการปฏิบัติกิจกรรม ว่าการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองเป็นอย่างไร ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามวัตถุประสงค์และการวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมที่ตั้งไว้ ผ่านการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ได้กำหนดและวางแผนไว้ด้วยความตั้งใจ จดจ่อ สนุกสนาน ตามระดับความสนใจ ความพร้อม และความสามารถของตนเอง โดยการใช้คำถามเพื่อให้เด็กได้สังเกตตนเองในการปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นการลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของบรูเนอร์ (Bruner) ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้มี 3 ขั้น คือ การกระทำ ขั้นการแสดงผลในใจ และการใช้สัญลักษณ์ ผู้เรียนสามารถพัฒนา Self-Regulation

ได้โดยผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มหรือลงมือกระทำ (สรวงศ์ โค้วตระกูล, 2552: 214) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวว่า พัฒนาการทางสติปัญญาเกิดจากการได้ลงมือปฏิบัติจากการซึมซับประสบการณ์เดิม และการปรับโครงสร้างสติปัญญาเด็กวัยนี้คิดและรับรู้จากการกระทำเป็นส่วนใหญ่ (สรวงศ์ โค้วตระกูล, 2552 : 48 – 49) และทฤษฎีเชิงสังคมวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky) ระบุไว้ว่า การเรียนรู้เกิดจากการลงมือกระทำ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ (สรวงศ์ โค้วตระกูล, 2552: 333)

ขั้นที่ 4 การนำเสนอการเรียนรู้

(P = presentation) : วัตถุประสงค์ขั้นนี้เพื่อให้เด็กได้นำเสนอความคิด นำเสนอผลงาน นำเสนอกระบวนการปฏิบัติกิจกรรม และตรวจสอบผลงานกับเป้าหมายที่ตนเองได้ตั้งไว้ก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เด็กนำเสนอผลงานและกระบวนการจากการปฏิบัติกิจกรรมของตนเอง โดยการบอกเล่า การบันทึก การซักถามแลกเปลี่ยนจากเพื่อน การนำผลงานมาเทียบเคียงกับเป้าหมายและแผนที่ได้วางไว้

ขั้นการนำเสนอการเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของ บรูเนอร์ (Bruner) ที่มีแนวคิดว่าการสื่อสารหรือการใช้ภาษาในการสนทนาและให้คำแนะนำเพื่อให้เด็กสามารถสร้างความก้าวหน้าในขั้นการคิด จากขั้นการกระทำ ไปสู่ขั้นแสดงภาพในใจ หรือจากขั้นแสดงภาพแทนในใจไปสู่ขั้นการใช้สัญลักษณ์ Hollyman. (2002); Bruner (2002) (อ้างถึงใน อัญชลี ไสยวรรณ, 2548: 54) ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความรู้ความคิด และการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างความรู้ความคิดในรูปข้อเท็จจริงหรือภาพลักษณ์ เรียกว่า schema และทฤษฎีเชิงสังคมวัฒนธรรมของไวโกตสกี (Vygotsky) ระบุไว้การนำเสนอโดยใช้ภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการ

กำกับตนเอง เด็กๆ จะได้เรียนรู้วิธีคิดและควบคุมตัวเองโดยใช้ คำพูดภายในตน (Private Speech) (Bronson, 2000: 29)

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้

(A = Assessment) : วัตถุประสงค์ขั้นนี้เพื่อให้เด็กประเมินตนเอง ประเมินผลงานในการปฏิบัติกิจกรรม และสังเกตตนเองว่าเป้าหมายที่ตนตั้งไว้นั้นสัมพันธ์กับการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองหรือไม่ อย่างไร ท้ายที่สุดเด็กจะเกิดความภาคภูมิใจ และเกิดพฤติกรรมในการกำกับตนเองที่จะปฏิบัติกิจกรรมให้ดีขึ้นต่อไป ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่เด็กสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองว่าสอดคล้องกับเป้าหมายหรือไม่ และประเมินการเรียนรู้ในการปฏิบัติกิจกรรม โดยการใช้คำถามเพื่อให้เด็กบอกสิ่งที่เด็กเรียนรู้ เข้าใจ และความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสนทนา การให้เด็กเป็นผู้สะท้อนความคิดของตนเอง บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง บทบาทครูคือการให้กำลังใจผู้เรียน

ขั้นการประเมินผลการเรียนรู้นี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ แบนดูรา (Bandura, 1986: 350) ที่กล่าวไว้ว่า การประเมินความสามารถของตนเองนำไปสู่การคงระดับพฤติกรรมที่แสดงออก

2.2 วัตถุประสงค์

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย 4 ด้านดังนี้

1. ด้านการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) หมายถึง การที่เด็กสามารถกำหนดเป้าหมายและบอกเป้าหมายสิ่งที่เด็กจะปฏิบัติกิจกรรมได้ด้วยตนเอง ทั้งกิจกรรมเดี่ยวและกิจกรรมกลุ่ม จากการที่เด็กสังเกตวัสดุ อุปกรณ์ สิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว วิดีทัศน์ การฟังนิทาน เพลง คำคล้องจอง เป็นต้น

2. ด้านการสังเกตตนเอง (Self – Observation) หมายถึง การที่เด็กสังเกตตนเองในเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ทักษะคิด การเลือก วัสดุ อุปกรณ์ ความพร้อม และความสามารถของตนเอง ช่วงก่อนการปฏิบัติกิจกรรม ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรม และหลังการปฏิบัติกิจกรรม ว่าตนเองรู้สึกและปฏิบัติกิจกรรมได้เป็นอย่างไร

3. ด้านการตัดสินตนเอง (Self – Judgment) หมายถึง การที่เด็กสามารถนำเสนอความคิดของตนเองในการปฏิบัติกิจกรรม และการเทียบเคียงชิ้นงานกับเป้าหมายของตนเองว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร โดยการตัดสินตนเองจากความชอบ ความพร้อม ความสามารถ และความสำเร็จของการปฏิบัติกิจกรรม

4. ด้านการตอบสนองต่อตนเอง (Self – Reaction) หมายถึง การที่เด็กสามารถประเมินตนเองในการปฏิบัติกิจกรรม การสะท้อนความรู้สึก ความชอบ ความประทับใจ การพบเจออุปสรรคและการแก้ปัญหาต่างๆ ผ่านการบอกเล่า และการบอกระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของตนเอง

2.3 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองของเด็กปฐมวัยไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูมีบทบาทดังนี้

1) ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ตามแนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA อย่างละเอียดเพื่อให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนนำรูปแบบไปใช้

2) จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ให้มีความเพียงพอต่อจำนวนเด็ก และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และมีความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้

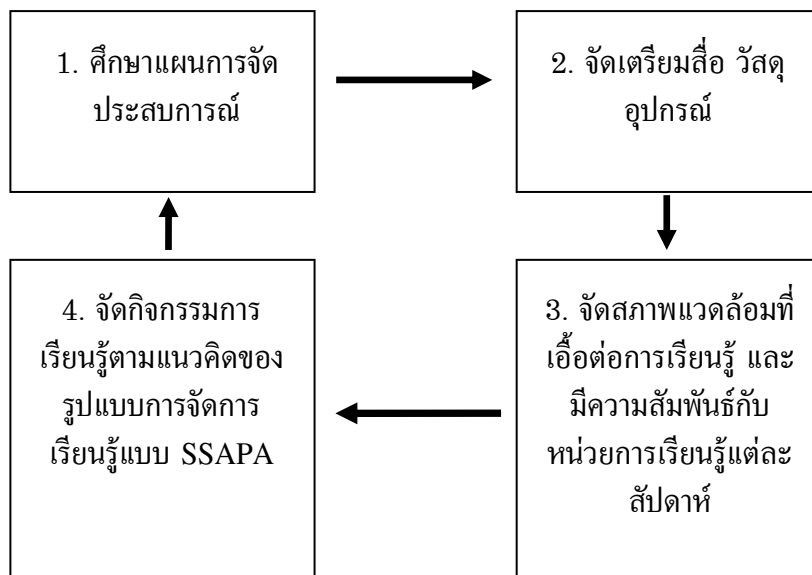
3) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีความสัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นอิสระและมีความสุข

4) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนากำกับตนเองตามลำดับขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 การกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ (S = Stimulus) ขั้นที่ 2 การสร้างวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ (S = Set Up Objectives) ขั้นที่ 3 การลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ (A = Active Learning) ขั้นที่ 4 การนำเสนอการเรียนรู้ (P = Presentation) และขั้นที่ 5 การประเมินผลการเรียนรู้ (A = Assessment)

สิ่งสำคัญของบทบาทครูที่จะพัฒนาให้เด็กเกิดการกำกับตนเองจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ ครูต้องจัดรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้คิด วางแผน และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยครูมีหน้าที่ในการเสนอแนะแนวทางการเรียนรู้ของเด็ก เมื่อเด็กมีความต้องการ ครูมีบทบาทในการให้เด็กได้สะท้อนความคิด ความสามารถ และความรู้สึกในการกำกับตนเองออกมาทางภาษา ทำทางด้วยวิธีการตั้งคำถามจากครู และการสัมภาษณ์

แผนภาพแสดงบทบาทครูในการจัดการเรียนรู้

2.4 บทบาทของผู้เรียน

การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย นั้น เด็กปฐมวัยจะต้องได้รับการพัฒนาด้านการกำกับตนเอง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการตั้งเป้าหมาย ด้านการสังเกตตนเอง ด้านการตัดสินใจ และด้านการตอบสนองต่อตนเอง ดังนั้น ผู้เรียนจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีบทบาทดังนี้

บทบาทของผู้เรียนในขั้นการกระตุ้นความสนใจใคร่รู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการแสดงความกระตือรือร้นให้ความสนใจ เกิดความอยากรู้อยากเรียนจากกิจกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่ครูเตรียมมา โดยร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่างๆ ที่ครูกล่าวถึง และประเด็นที่ต้องการจะค้นหาคำตอบ

บทบาทของผู้เรียนในการสร้างวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการกำหนดและบอกเป้าหมายในการปฏิบัติกิจกรรม และมีบทบาทในการตัดสินใจเลือกอุปกรณ์ เลือกกิจกรรม และวางแผนการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

บทบาทของผู้เรียนในขั้นการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการปฏิบัติกิจกรรมจากการตั้งเป้าหมาย โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายทั้งกิจกรรมเดี่ยว และกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เด็กเกิดความสนุกสนาน และปฏิบัติกิจกรรมได้บรรลุเป้าหมาย

บทบาทของผู้เรียนในขั้นตอนการนำเสนอการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการนำเสนอความคิดเห็น นำเสนอผลงาน และนำเสนอกระบวนการปฏิบัติกิจกรรม โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่นการบอกเล่า การวาดภาพ และการเทียบเคียงชิ้นงานกับเป้าหมายที่ตนตั้งไว้

บทบาทของผู้เรียนในขั้นประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนมีบทบาทในการประเมินตนเองโดยการสังเกตและถ่ายทอดออกมาผ่านการสนทนา การบอกเล่า การตอบคำถามจากครู การติดสัญลักษณ์แสดงความพึงพอใจ และการให้คะแนนตนเอง

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัยโดย มีผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.20 – 4.80

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่ได้จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย มีประเด็นในการอภิปรายดังต่อไปนี้

ข้อค้นพบที่ได้จากการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย

ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เพื่อพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.20 – 4.80 ซึ่งทั้งหมดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA มีความสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนซึ่งต้องมีปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐาน หรือ เป็นหลักของรูปแบบการสอนนั้นๆ และจะต้องได้รับ การพิสูจน์ ทดสอบ หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอนให้บรรลุ วัตถุประสงค์ เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ และมีองค์ประกอบ สำคัญ คือ กระบวนการเรียนการสอน ระบบสังคม หลักการตอบสนอง และสิ่งสนับสนุน (Joyce and Weil 2000: 9 อ้างถึงใน จิระ ดีช่วย และวัชร เล่าเรียนดี, 2556) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA เหมาะสมในการพัฒนาการกำกับตนเองสำหรับเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมาย (Goal Setting) ด้านการสังเกตตนเอง (Self - Observation)

ด้านการตัดสินตนเอง (Self - Judgment) และด้านการตอบสนองต่อตนเอง (Self - Reaction) โดยหลักการสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA มุ่งเน้นให้เด็กได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่น่าสนใจและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก กระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยความกระตือรือร้น ด้วยความอยากรู้อยากเห็น โดยให้เด็กได้ใช้ประสบการณ์ของตนเอง และประสาทสัมผัสทั้งห้า ผ่านกระบวนการต่างๆ ที่เด็กเป็นผู้กำกับตนเองในการเรียนรู้อย่างแท้จริง โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับเพอร์รี และ ฮัทชินสัน (Perry and Hutchinson, 2012) ที่สรุปว่าผลการวิจัยตัวบ่งชี้ทางด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับการกำกับตนเองในเด็กพบว่าการพัฒนาการกำกับตนเองของเด็กก่อนวัยเรียนมีผลลัพธ์ในเชิงบวกในด้านการพัฒนาพฤติกรรมและการปรับตัวในโรงเรียนของเด็กปฐมวัย ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA จึงมีความสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย ที่มีการจัดประสบการณ์ที่ยึดเด็กเป็นสำคัญ โดยจัดการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรักและเอาใจใส่และจัดการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นเรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ และเกิดพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล (อรุณศรี จันทร์ทรง, 2553: 14)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA ไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมและการกำกับตนเองกับเด็กที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น ครอบครัว เพศ ลำดับการเกิด ช่วงอายุ เป็นต้น
2. ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ SSAPA ไปใช้พัฒนาตัวแปรอื่นๆ ควบคู่กันไป เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กิตติยวดี - อัญมณี บุญเชื้อ. (2551). **เรื่องเล่นไม่ใช่เรื่องเล่น เล่น**. กรุงเทพมหานคร: สาราเด็ก.
- จิระ ดีช่วย และวัชรวิภา เล่าเรียนดี. (2556). “การพัฒนาแบบแผนการเรียนรู้การสอนตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิซึม” **ศึกษาศาสตร์ศิลปการวิจัย 5 (2) : 85 – 98**.
- ปิยวรรณ พันธุ์มงคล. (2542). **ผลของการใช้โปรแกรมการกำกับตนเองที่มีต่อการมีวินัยในตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พวงแก้ว ปุณยชนก. (2546). “การประเมินพุทธิพิสัย”. สุวิมล ว่องวานิช (บรรณาธิการ). **รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่**. (หน้า 167 -194). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร โอภาสวัตรชัย. (2543). **ผลการจัดการเรียนการสอนที่อิงตัวแปรคัดสรรของการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองของนักศึกษาพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรการสอน. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี ไสยวรรณ. (2548). **การพัฒนาแบบแผนการเรียนรู้การสอนทักษะการคิดแสวงหาความรู้สำหรับเด็ก**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณศรี จันทร์ทรง. (2553). **คู่มือครูปฐมวัยยุคใหม่**. กรุงเทพมหานคร: สาราเด็ก.
- Bandura, A. (1986). **Social Foundattion of Thought and Action**. New Jersey : Prentice Hall.
- Bronson, M.B. (2000). **Self – regulation in early childhood : nature and nurtur**. New York: The Guilford Press.
- Calkins, S. D., & Howse, R. B. (2004). Individual differences in self-regulation: Implicationsfor childhood adjustment. In P. Philippot & R. S. Feldman (Eds.), **The regulationof emotion**. (pp. 307–332). Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Hoyle, R.H. (2010). Personality and Self-Reguration In Hoyle, R.H (Eds.), **Handbook of Personality and Self-Regulation**. (pp.1-18). West Sussex : Blackwell.
- Jahromi, L. B. & Stifter, C. A. (2008). “Individual Differences in Preschoolers’ Self – Regulation and Theory of Mind”. **Merrill-Palmer Quarterly 54 (1) : 125 – 150**.
- Mischel, W., Shoda, Y., & Peake, P. K. (1988). “The nature of adolescent competencies predicted by preschool delay of gratification”. **Journal of Personality and Social Psychology 54 (4) : 687– 696**.
- Perry, N. and Hutchinson, L. (2012). **Self-Reguration Learning in Kindergarden: What Does it Look Like?.**(online). สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2554 จาก <http://srlcanada.ca/wp-content/uploads/2012/08/Handout-Designing-tasks-and-environments-for-SRL.pdf>.
- Rimm-Kaufman, S., Curby, T., Grimm, K., Nathanson, L., & Brock, L. (2009). “The Contribution of children’s self-regulation and classroom quality to children’s adaptive behaviors in the kindergarten classroom”. **Developmental Psychology 45(4): 958-972**.